

**ANALIZA STANJA HRVATSKE
BRODOGRADNJE S PRIJEDLOZIMA MJERA**

U Zagrebu, 25. srpnja 2001.

1. POZICIJA BRODOGRAĐEVNE INDUSTRIJE U MAKROEKONOMSKOM SUSTAVU RH	1
1.1. Pozicija brodogradnje u trgovinskoj bilanci RH	1
1.2. Utjecaj tečajnih promjena i pariteta na dohodovnu poziciju brodogradnje	2
1.2.1. Kretanje cijena i tečajeva	2
1.2.2. Obračun tečajnih razlika	2
1.3. Utjecaj brodogradnje na zaposlenost u RH	3
1.4. Utjecaj brodogradnje na bruto proizvod RH	3
2. VLASNIČKA STRUKTURA BRODOGRAĐEVNIH GRUPA	4
3. ZNAČAJ HRVATSKE BRODOGRAĐEVNE INDUSTRIJE	5
4. UDIO DOMAĆE KOMPONENTE SADRŽAN U BRODU	7
4.1. Procjena multiplikacijskog faktora brodogradnje	7
5. REZULTATI PROVEDENE SANACIJE PER 31.12.2000. GODINE (U BRODOTROGIRU PER 31.03.2001. GODINE)	9
5.1. Uljanik	10
5.2. 3. Maj	10
5.3. Brodosplit	11
5.4. Brodotrogir	12
5.5. Kraljevica	13
5.6. Ocjena sanacije	13
6. REZULTATI POSLOVANJA PER 31.12.2001. GODINE	14
7. ANALIZA I UZROCI SADAŠNJEG STANJA	20
7.1. Vanjski uzroci	20
7.2. Unutrašnji uzroci	20
7.3. Pozitivni proizvodni pomaci u razdoblju 2001 / 2002	22
8. PROGRAM KONSOLIDACIJE POSLOVNE SPOSOBNOSTI BRODOGRAD.	23
9. MJERE IZ NADLEŽNOSTI VLADE REPUBLIKE HRVATSKE	24
9.1. Preuzimanje reprogramiranih kredita iz sanacijskog razdoblja u javni dug RH	24
9.2. Preuzimanje kredita za tehnološku obnovu	25
9.3. Pokriće gubitaka ostvarenih u poslovanju za razdoblje 2001.-2005. godine	26
9.4. Izdvajanje brodogradil. i društava u funkciji od ostalih društava u grupi	27
9.5. Subvencije i potpore	27
9.6. Jamstva	27
10. MJERE IZ NADLEŽNOSTI UPRAVA, NADZORNIH ODBORA I SKUPŠTINA BRODOGRAĐEVNIH GRUPA	28
10.1. Uprave	28
10.2. Nadzorni odbori	29
10.3. Skupštine	29
10.4. Buduća uloga društva Hrvatska brodogradnja - Jadranbrod	29
10.5. Objedinjavanje hrvatskih proizvođača brodskih dvotaktnih i četverotaktnih diesel motora	30
11. PRIVATIZACIJA	30

ANALIZA STANJA HRVATSKE BRODOGRADNJE

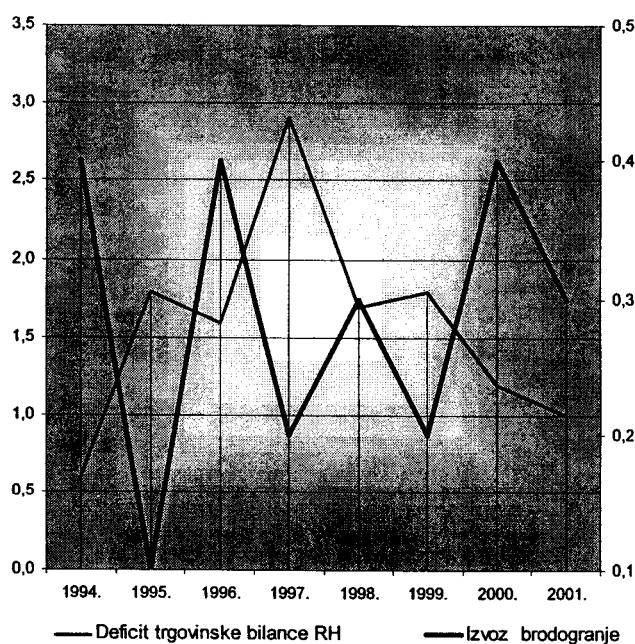
S PRIJEDLOZIMA MJERA

1. POZICIJA BRODOGRAĐEVNE INDUSTRIJE U MAKROEKONOMSKOM SUSTAVU RH

1.1. POZICIJA BRODOGRADNJE U TRGOVINSKOJ BILANCI RH

Saldo brodograđevne robne bilance s inozemstvom nije samo iznimno visok, već je i presudan uvjet ravnoteže ukupne robne bilance Hrvatske. Također, vidljivo je, kako se taj utjecaj povećava, posebice u posljednje tri godine, što je u prvom redu rezultat pada izvoza u ostalim sektorima gospodarstva, odnosno uz jednaku razinu izvoza u brodogradnji. Saldo ostvaren na temelju multiplikativnih učinaka otkriva mogućnosti potencijalnog pogoršanja deficita trgovinske bilance RH vrijednošću od 26,3% u proteklih sedam godina, odnosno čak 43,3% u 2000. i 37,2 u 2001. godini, u slučaju izostanka brodograđevnog izvoza.

Zbog utjecaja na trgovinsku bilancu zemlje, izvoz brodogradnje predodređuje trend hrvatskog trgovinskog deficita.

in mlrd US\$

GODINA	<i>izvoz brodogradnje</i>	<i>deficit trgovinske bilance RH</i>
1994.	0,4	0,6
1995.	0,1	1,8
1996.	0,4	1,6
1997.	0,2	2,9
1998.	0,3	1,7
1999.	0,2	1,8
2000.	0,4	1,2
2001.	0,3	1,0

Trend deficita trgovinske bilance RH gotovo se u potpunosti podudara s trendom izvoza brodogradnje, što potvrđuje da rast izvoza brodogradnje smanjuje deficit trgovinske bilance RH i obrnuto.

1.2. UTJECAJ TEČAJNIH PROMJENA I PARITETA NA DOHODOVNU POZICIJU BRODOGRADNJE

Tečajne i cjenovne promjene (tečajne razlike) prate se i valoriziraju kumulativnim učinkom na platnu bilancu brodogradnje s inozemstvom počevši od 1994. godine. Uporaba kumulativnih indeksa i vrijednosti isključuje diskontinuitet pojave i čini bilance reprezentativnim. Bilance brodogradnje s inozemstvom valorizirane su također primjenom efektivnog tečaja (unutarnja kupovna moć), kako bi se razlike u sustavu vrijednosti (cijene) također izmjerile.

1.2.1. Kretanje cijena i tečajeva

	1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.
a) kuna / USA\$	5 945	5 230	5 433	6 157	6 326	7 112	8 276	8 339
b) verižni indeksi	100,0	87,2	103,8	113,3	102,7	111,8	116,3	100,7
c) kumulativni indeksi	100,0	87,2	90,5	102,5	105,8	118,1	137,3	138,2
d) cijene - verižni indeksi	100,0	103,7	103,4	103,8	105,4	104,4	107,4	102,6
e) kumulativne cijene	100,0	103,7	107,2	111,3	117,3	122,4	131,4	134,8
Tečajne razlike (e:c) indeksi kumulativa	100,0	-118,9	-118,4	-108,5	-110,5	-103,6	+104,4	+102,5

Izvor: a) i d) Bilten HNB, broj 70, 2002.;

Napomena: tečajne razlike USA\$/kuna bile su, kumulativno mjereći, negativne sve do 2001. i 2002. godine

1.2.2. Obračun tečajnih razlika

Učinci tečajnih razlika vrednovani su isključivo na neto iznos izvoza brodogradnje, budući da je logično, kako se za vrijednost uvezene supstancije one poništavaju. Neto izvoz brodogradnje utvrđen je koeficijentom 58% udjela u ukupnom izvozu na temelju uzorka za promatrano razdoblje.

Prema procjeni temeljenoj na gibanju tečajnih razlika, brodograđevna industrija je izgubila vrijednost supstancija u razdoblju 1994.-2001. godine u visini od 81.867 tisuća USA\$.

Ako tečajnim razlikama još pribrojimo negativne učinke efektivnog tečaja (tzv. skrivene razlike), uvažavajući procjenu EI Zagreb prema kojoj je aprecijacija tečaja u razdoblju 1995. – 2000. iznosila 20 – 30 % nominalne vrijednosti tečaja, te ako za osnovicu uzmemo da je ta vrijednost 20%, gubici brodogradnje na supstanciji popeli su se na 307.762 tisuće USA\$.

	u 000 USAS							
	1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.
neto izvoz brodogradnje	-	79 014	234 931	80 620	194 875	159 550	216 440	164 012
x 20% aprecijacije	-	15 802	46 986	16 124	38 975	31 918	43 288	32 802
UKUPNI GUBICI - tečajne razlike i efektivni tečaj	-	30 261	89 273	32 976	65 283	37 502	33 765	28 702
		- 307 762						

1.3. UTJECAJ BRODOGRADNJE NA ZAPOSLENOST U RH

	1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.
Zaposleni u brodogradnji	15 319	14 021	12 923	10 831	10 512	10 908	11 148	12 082

Brodogradnja je rijetka industrijska djelatnost koja je u razmaku od osam godina smanjila zaposlenost za 3.237 osoba, ili za svega oko 20%, odnosno za 2,5% godišnje. Međutim, trend pada zaposlenosti zaustavljen je 1998. godine i od tada je, do 2001. godine, broj novozaposlenih povećan za 1.570 osoba, odnosno godišnjom stopom od 5% godišnje u čemu je brodogradnja postala svojevrsni rekorder u našim uvjetima.

Rast zaposlenosti u brodogradnji bio je zbog multiplikativnog učinka na gospodarsku strukturu puno veći i u skladu s uporabom multiplikatora povećao je broj zaposlenih zajedno s brodogradnjom u protekle tri godine za 7.800. Udio zaposlenih u brodogradnji u gospodarstvu iznosi 1,1%, s kooperacijom 2,0%, a uz pune mogućnosti korporacije 3,6%.

1.4. UTJECAJ BRODOGRADNJE NA BRUTO PROIZVOD RH

Dohodovni aspekti brodogradnje mogli bi se predočiti preko sljedećih vrijednosti i relacija:

- brodogradnja sudjeluje u bruto proizvodu RH s vrijednošću od 1,4%!
- njen udio u neto plaćama je 1,8% izravni i 4,3% s multiplikacijom!
- udio u doprinosima 2% s multiplikacijom 4,8%!

Utjecaj brodogradnje na formiranje i raspodjelu bruto proizvoda RH premašuje njene potrošne potencijale, čemu ona pridonosi rastu proporcionalno više u odnosu na prosjek.

Također, treba uzeti u obzir kako brodogradnja može znatno povećati devizne i dohodovne učinke nacionalne ekonomije i preko pomorske flote (gradnja na domaćim navozima), kao i to da se radi o djelatnosti tradicijskih obilježja (identitet), ali i o djelatnosti koja veže i visoke učinke u edukaciji (škole, fakulteti), i konačno djelatnosti koja u znatnoj mjeri determinira regionalnu poziciju jadranskog područja, njegovu gospodarsku egzistenciju i značenje.

2. VLASNIČKA STRUKTURA BRODOGRAĐEVNIH GRUPA

		ULJANIK		3.MAJ		BRODOSPLIT		KRALJEVICA		BRODOTROGIR	
DIONIČARI		broj dionica	učešće u %	broj dionica	učešće u %	broj dionica	učešće u %	broj dionica	učešće u %	broj dionica	učešće u %
1	RH (ministarstva)	121.677	5,44	164.697	13,47	1.386.981	34,42	179.476	23,54	208.295	40,27
2	HZMO	259.731	11,61	178.039	14,56	914.494	22,70	76.706	10,06	35.706	6,90
3	HZZO	130.157	5,82	112.423	9,19	630.322	15,64	46.367	6,08	16.412	3,17
4	HZZ		-		-	60.111	1,49	5.402	0,71	2.593	0,50
5	HFP	675.033	30,19	229.132	18,74	673.799	16,72	301.062	39,48	116.364	22,49
6	DAB	506.174	22,63	297.317	24,31	281.162	6,98	134.985	17,70	76.361	14,76
A	Ukupno državni portfelj	1.692.772	75,70	981.608	80,26	3.946.869	97,95	743.998	97,57	455.731	88,10
7	H. VODE	10.571	0,47	3.609	0,30	25.781	0,64	6.264	0,82	2.717	0,53
8	H. ŠUME	2.970	0,13	3.208	0,26	967	0,02	1.920	0,25	770	0,15
9	HEP	9.483	0,42	3.490	0,29	38.108	0,95	6.246	0,82		-
10	HGK	1.735	0,08	2.399	0,20	11.637	0,29	1.240	0,16	523	0,10
11	HBJ	104.375	4,67	15.341	1,25	18	0,00	13	0,00	308	0,06
12	INA	8.210	0,37		-		-		-		-
13	HT	9.178	0,41	764	0,06	5.894	0,15	2.853	0,37		-
B	Sveukupno državni portfelj	1.839.294	82,25	1.010.419	82,62	4.029.274	100,00	762.534	100,00	460.049	88,93
14	Mali dioničari ukupno	341.653	15,28	183.299	14,99		-		-	52.696	10,19
15	OPTIMA OMIKRON	12.000	0,54		-		-		-		-
16	ISTARSKA BANKA	14.168	0,63		-		-		-		-
17	RIJEČKA BANKA		-	2.632	0,22		-		-		-
18	MEDIKA	11.135	0,50	12.979	1,06		-		-		-
19	HOSPITALIJA	1.012	0,05	1.179	0,10		-		-		-
20	FARMACIJA		-	4.448	0,36		-		-		-
21	HZ ZA TRANS.MEDICINU		-	2.728	0,22		-		-		-
22	EMA		-		-		-		-	1.528	0,30
23	ISTARSKI GRADOVI, OPĆINE I ŽUPANIJA	16.988	0,75		-		-		-		-
24	GRAD RIJEKA		-	5.301	0,43		-		-		-
25	Hrvatski branitelji		-		-		-		-	139	0,03
26	Rezervac. za bivše vlasnike		-		-		-		-	2.895	0,56
27	dionice serije A I		-		-	23	0,00	1	0,00		-
C	Ukupno ostali dioničari	396.956	17,75	212.566	17,38	23	0,00	1	0,00	57.258	11,07
D	SVEUKUPNO	2.236.253	100,00	1.222.985	100,00	4.029.297	100,00	762.535	100,00	517.307	100,00
	vrijednost 1 dionice	300	kuna	100	DEM	200	kn	200	kn	100	DEM
E	TEMELJNI KAPITAL	670.875.900	kuna	122.297.430	DEM	805.859.40	kn	152.507.00	kn	51.730.700	DEM

3. ZNAČAJ HRVATSKE BRODOGRAĐEVNE INDUSTRIJE

3.1. Hrvatska brodogradnja i danas, u uvjetima cikličkih promjena potražnje i cijena brodova na svjetskom tržištu ima sigurno tržište. U svjetskoj knjizi narudžbi brodova sa stanjem na 30.06.2002., izrađenoj prema nosivosti (DWT) ugovorenog brodovlja, sa osnaženih 45 ugovora o gradnji ukupne vrijednosti od 1.274.000 USD (uključujući neosnažene i opsijske brodove ukupno je ugovoreno 70-ak brodova, vrijednosti 1.610.000.000 USD) Hrvatska zauzima 5 mjesto, a drugo u Europi s 2,34% svjetske knjige narudžbi brodovlja. Zbog nelojalne konkurencije dalekoistočnih brodogradilišta (do 39% razlike u cijeni koštanja, koju države Dalekog istoka pokrivaju različitim, uglavnom indirektnim subvencijama), Europska komisija je pripremila prijedlog povećanja zaštitne subvencije brodograditeljima do maksimalno 14%.

3.2. Zbog vanjskotrgovinske bilance Hrvatske, u kojoj brodogradnja predstavlja značajan faktor njene ravnoteže, evidentno je da bi bilo kakve drastične mjere u smislu zatvaranja brodogradilišta, ozbiljno ugrozile stanje ove bilance, a samim time i kreditni rejting Republike Hrvatske. U 2001. brodogradnja je izgradila 12 brodova i ostvarila izvoz od 283.000.000 USD, što je činilo 6 % ukupnog hrvatskog izvoza. U 2002. brodogradilišta trebaju isporučiti 20 brodova vrijednosti 480.000.000 USD (do 16.07.2002. isporučeno je 10 brodova), što bi po očekivanjima bilo cca 10 % ukupnog izvoza.

Tablica 1. Plan isporuka hrvatskih brodogradilišta (bez V. Lenca) u 2002. godini

	ULJANIK	3.MAJ	BRODOSPLIT	BRODOTROGIR	KRALJEVICA	UKUPNO *
Broj brodova: isporuke / porinuća / kobilice	5 / 5 / 5	4 / 4 / 4	6 / 5 / 5	3 / 2 / 2	1 / 1 / 2	19 / 17 / 18
Vrijednost planiranih brodova u 000 USD	159.566	104.045	158.348	66.834	507	489.300

* Isporuka četvrtog broda u 3. Maju teško je ostvariva, pa stoga treba računati sa isporukom 18 brodova, što zajedno sa 2 broda iz V. Lenca predstavlja plan isporuke od 20 brodova u 2002. god.

3.3. Pravilnim i dugoročnim definiranjem okruženja, brodogradnja može dati poticaj razvoju prateće industrije, čije poslovanje je direktno i indirektno vezano uz finaliziranje broda kao cjelovitog izvoznog proizvoda. **Danas u izgradnji broda u prosjeku direktno sudjeluje cca 500 domaćih proizvođača i/ili dobavljača, a indirektno njih oko 2000, a koji mogu imati i imaju svoju poziciju na svjetskom tržištu isključivo putem broda.**

3.4. Hrvatska brodogradilišta imaju plasman visokosloženog proizvoda, te prosječno dobru zaposlenost kapaciteta do konca 2004. godine, što je vidljivo iz tabele date u nastavku, a koja daje pregled planiranih isporuka u hrvatskim brodogradilištima

Tablica 2. Planirane isporuke u hrvatskim brodogradilištima (bez V. Lenca)

	broj brodova			Vrijednost u USD		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
ULJANIK	5	5	4	161.976.000	149.613.800	128.312.000
3.MAJ	5	1	0	131.800.000	74.950.000	-
BRODOSPLIT	5	5	1	182.400.000	194.900.000	36.500.000
BRODOTROGIR	3	2	1	87.204.867	61.484.529	31.300.000
KRALJEVICA	1	2	1	15.450.000	30.900.000	15.450.000
Ukupno	19	15	7	578.830.867	461.848.329	211.562.000
SVEUKUPNO	41			1.252.241.196		

3.5. Hrvatska brodogradilišta mogu odigrati veoma važnu ulogu u obnovi i razvoju domaće flote, a posebno u funkciji ostvarenja pomorske orijentacije, razvoja turizma i zaustavljanja raseljavanja otoka kroz gradnju "bijeले flote".

3.6. Procjenjuje se da u budućim planskim integracijama na europskoj razini, ima prostora za hrvatsku brodogradnju, te da se, uz definiranu sustavnu podršku države, posebno s aspekta jamstava i subvencije (uz opseg podrške koju svojim brodogradilištima pružaju ostale europske zemlje) može dugoročno svrstati u njen vrh;

3.7. Provedene mjere i aktivnosti Vlade RH iz rujna 2000. godine omogućile su brodogradilištima skidanje velikog dijela tereta prošlosti, no ne i u potpunosti, jer je **provedenim reprogramima kreditnih obveza putem HBOR-a**, u skladu s ondašnjim prijedlogom Ministarstva gospodarstva, **samo odgođeno njihovo konačno rješavanje.**

3.8. Brodogradilišta još uvijek ne mogu ugovarati poslove bez državnih jamstava jer bez njih nemaju pristup bankarskim garancijama koje traže kupci za plaćanje avansa, kao i kreditima za premoštenje financiranja brodova do njihove isporuke, te također zbog malog kreditnog potencijala komercijalnih banaka u Hrvatskoj. **Za svih pet brodogradilišta na snazi su jamstva sa stanjem 30.06. 2002. u ukupnom iznosu od 1.292.207.109 USD, od čega je aktivnih 692.129.666 USD ili 53,9%.**

3.9. Ukupna direktna izloženost države u pet brodogradilišta danas predstavlja iznos aktivnih jamstava u iznosu 692.129.666 USD, te indirektna, putem domino efekta kroz gubitak i do 30.000 radnih mjesta uključujući zaposlenike brodogradilišta, kooperanata i subliferanata, te velikog broja dobavljača i proizvođača opreme za brod, kao i gubitak s tim povezanih proračunskih prihoda!!!

3.10. Činjenica je da mjere poduzimane u okviru provođenja Zakona o sanaciji određenih poduzeća, djelomično zbog njihove nedostatnosti i nepravovremenosti, a djelomično i zbog potpunog izostanka unutrašnje transformacije dijela brodogradilišta, nisu dale željene rezultate, jer nerestrukturirana brodogradilišta i dalje proizvode gubitke, a samo Uljanik održava pozitivno poslovanje unutar zadane subvencije. Upravo zbog toga, **svaka daljnja potpora države ovom sektoru mora biti uvjetovana korijenitim promjenama u smislu dugoročnog osiguranja racionalnosti, te kontrole troškova i poslovne efikasnosti!!!**

4. UDIO DOMAĆE KOMPONENTE SADRŽAN U BRODU

Ako je brod osmišljen tj. projektiran, izveden i predan u Hrvatskoj, konstatacija je da je brod, kao finalni proizvod, u potpunosti hrvatski proizvod!

Udio domaće komponente sadržan u brodu je vrlo velik ukoliko se sagledava brodogradilište u prvom krugu, te za brodove isporučene u 2001. godini iznosi 59,4 % prodajne cijene.

Potrebno je naglasiti da je domaća brodogradnja u više navrata pokretala akcije za veći udio domaće komponente u brodovima. Jedan od tih projekata je i "Hrvatski proizvođači materijala i opreme za brod". Ciljevi projekta su povećanje količinskog i vrijednosnog udjela materijala i opreme domaćih proizvođača u brodu i to za iznos od USD 1 mln. po brodu, povećanje zaposlenosti putem organizacije malog i srednjeg poduzetništva, kao potencijalnih partnera brodogradnje, te sklapanje partnerskih odnosa s onim zainteresiranim tvrtkama za koje se utvrdi da ispunjavaju ili će ispunjavati sve potrebne uvjete za usvajanje proizvodnje za koju se prijave.

4.1. PROCJENA MULTIPLIKACIJSKOG FAKTORA BRODOGRADNJE

Za potrebe izračuna multiplikacijskog faktora brodograđevne industrije, kao osnovica su uzete kalkulacije Uljanika (nov. 448 i 441) i Brodosplita (nov. 435 i 439), odnosno njihova struktura. Utvrđeno je što od cijene broda ostane u zemlji (brodogradilištu - domaće). Od brodogradilišta, nakon plaćanja, kreću slijedeći krugovi potrošnje. Pretpostavljeno je da domaći dobavljači materijala i PPT imaju sadržano u svojim proizvodima 35,5% uvoza, a ostali dobavljači 20% uvoza. U svakom krugu utvrđuje se što je udjel domaće supstance i u svakom slijedećem se umanju za navedeni % uvoza, tako da sve manje ostaje za domaću potrošnju. Nakon 18 krugova preostane svega oko 0,5% ukupne cijene. Dakle, zbroj svih iznosa domaće potrošnje u svih 18 krugova daje ukupnu domaću potrošnju izazvanu naplatom cijene broda, odnosno multiplikacijski faktor. Za brodove koji su uzeti u razmatranje prema navedenoj procjeni, dobili smo sljedeće multiplikativne faktore: Uljanik – za nov. 448 iznosi 257 %, za nov. 441 iznosi 252%; Brodosplit – za nov. 435 iznosi 222 %, za nov. 439 iznosi 241 %.

Ako pretpostavimo da je za cijelu hrvatsku brodogradnju prosječni multiplikacijski faktor 230%, onda uz godišnji prihod od prodaje brodova u inozemstvo od cca 500 mil. USD, dobijemo domaću potrošnju od 1.150 mil. USD.

To znači da ako ne bude prihoda od prodaje brodova, na hrvatskom tržištu biti će manjak potražnje od 1.150 mil. USD!

U industrijski razvijenim zemljama (posebno Japan, Koreja) postoje takvi uvjeti u kojima je država poticajnim mjerama omogućila takav razvitak brodograđevne prateće industrije, u kojem okruženju njihova brodogradilišta sav potreban materijal naručuju od domaćih proizvođača, što je najviši cilj utjecaja multiplikativnog faktora, pa je jasno zašto iste države daju veliku direktnu i indirektnu podršku brodograđevnoj djelatnosti.

U našim uvjetima, cilj državne politike prema brodogradnji može biti povećanje multiplikacijskog faktora od 230% na cca 300% (tj. povećanje domaće potrošnje od 1.150 mil. USD na 1.500 mil. USD), a proveo bi se putem široke lepeze poticajnih mjera razvoja prateće industrije. To znači: 1. sačuvati brodogradnju, 2. razvijati ostalu industriju (veliku i malu).

Ako bi naša brodogradilišta bila financijski ojačana, troškovno restrukturirana, te tehnološki i organizacijski osposobljena da rade bez novih gubitaka uz državne subvencije od 10% na prodajnu cijenu (što znači da bi u primjeru od cca 500 mil. godišnje proizvodnje, proračun bi bio opterećen s 50 mil. USD za subvencije), a pri današnjoj strukturi troškova, subvenciju treba promatrati kao "žrtvu" države da se omogući tržište za ukupnu potrošnju od 1.150 mil. USD (odnosno $50/1150=4,3\%$).

U cijelom nizu brodograđevnih dobavljača (u svim krugovima), učešće poreza i doprinosa u njihovim cijenama vjerojatno je znatno veće nego u cijeni broda (8% bez PDV-a i poreza na dobit). Uz pretpostavku da brodogradilišta i svi dobavljači vezani uz brod imaju učešće poreza i doprinosa u svojim cijenama 8 %, država od 1.150 mil. USD ukupnog domaćeg prometa vezanog uz brod, preko multiplikacijskog faktora ubire godišnje 92 mil. USD poreza i doprinosa, a brodogradnji vraća kroz subvenciju 50 mil USD. Neto efekt ove računice je 42 mil. USD za državne fondove.

Tablica 3. Struktura cijene koštanja broda na temelju podataka Uljanika i Brodosplita za po dva broda isporučena u 2001 i 2002.

STRUKTURA CIJENE		TROŠKOVI			za godišnju proizv. od 500 mil. USD
		u zemlji	u inozem.	ukupno	
1	Materijal			61.20%	305,975
2	domaći	30.48%		30.48%	152,393
3	uvozni		30.72%	30.72%	153,582
4	Posebni direktni troškovi			6.39%	31,944
5	troškovi financiranja domaći	0.12%		2.46%	12,308
6	ostali posebni tr. domaći	2.35%			
7	troškovi financiranja inozemni		2.42%	3.93%	19,636
8	ostali posebni tr. inozemni		1.51%		

9	Proces			32.4%	162,081
10	neto plaće proizv.radnika	3.74%		7.68%	38,394
11	neto plaće neproizv.radnika	3.94%			
12	porezi i prirezi	0.99%		5.14%	25,723
13	doprinosi iz plaća	2.19%			
14	doprinosi na plaće	1.96%			
15	naknada za prijevoz	0.43%		0.59%	2,938
16	ostale nakade po Kol. ugovoru	0.16%			
17	indirektni materijal	1.60%		6.06%	30,277
18	energija	1.14%			
19	usluge	1.17%			
20	ostali indirektni troškovi	2.14%			
21	amortizacija	1.66%		1.66%	8,294
22	radna snaga domaća kooper.	10.71%		10.71%	53,538
23	radna snaga strana kooper.		0.58%	0.58%	2,917
24	UKUPNO CIJENA KOŠTANJA	64.8%	35.2%	100.00%	500,000

* Izvor: HB- Jadranbrod

Tablica 4. Odnos direktnog uvoza i prodajne cijene isporučenih brodova u brodogradilištima u 2001. godini

u mln.USD

BRODOGRADILIŠTE	Direktni uvoz	Vrijednost isporučenih brodova
Uljanik (nov 435,437,413,438)	35,05	109,15
3. Maj (nov 674,678)	27,52	61,14
Kraljevica (nov 510)	0,0	0,3
Brodotrogir (nov 242)	7,3	13,95
Brodospit (nov 415,416,417,409)	45,0	98,5
UKUPNO	114,87	283,04
ODNOS UVOZA I PRODAJNE CIJENE	40,6 %	100 %

* Izvor: Hrvatska brodogradilišta

5. REZULTATI PROVEDENE SANACIJE PER 31.12.2000. GODINE (U BRODOTROGIRU PER 31.03.2001. GODINE)

Uljanik d.d., Pula zaključio je proces sanacije 30.09.2000. godine, brodograđevne grupe 3. Maj, Brodosplit i Kraljevica okončali su sanaciju s 31.12.2000. godine, a Brodotrogir 31.03.2001. godine. Sanacija gubitaka provedena je na teret temeljnog kapitala i rezervi brodogradilišta te provođenjem mjera iz Zakona o sanaciji određenih poduzeća, koje je utvrdila Vlada Republike Hrvatske. U nastavku je dat sažetak ocjene provedene sanacije po brodogradilištima.

5.1. ULJANIK

Brodograđevna grupa Uljanik d.d., Pula provela je sanaciju u svojim poslovnim knjigama sa 31.12.2000. godine. Prikazom temeljnih odnosa i pokazatelja koji se koriste u analizi financijskih izvještaja, **može se zaključiti da je Grupa uspješno sanirana.**

Po okončanju sanacije kapital grupe Uljanik je obnovljen, odnosno restrukturiran u dovoljnoj mjeri, a odnosi u bilanci su uravnoteženi. **Društvo je kreditno sposobno, ima dostatan radni (obrtni) kapital i dostatnu likvidnost za podmirenje tekućih obveza. Uljanik je, podmirivanjem tekućih obveza (uz odgovarajuću podršku kroz subvencije) i nestvaranjem novih gubitaka na brodovima u vrijeme procesa sanacije, uspješno iskoristio predviđene okvire sanacije.**

Obveze koje nisu riješene u postupku sanacije iznose ukupno 3,2 mln USD (odnosno kn 26.337.375), a iste Uprava Uljanika rješava putem nagodbi, reprograma, te sporazuma s dobavljačima (pretežno inozemnima s područja Slovenije) iz vlastitog budućeg priljeva.

5.2. 3.MAJ

Grupa "3.MAJ" je izašla iz procesa sanacije 31.12.2000. godine, s bilančnim odnosima koji pokazuju da gubici nisu bili u cijelosti sanirani.

Tijekom 1998. i 1999. godine, zbog nedostatka sredstava za financiranje gradnji ugovorenih u ranijem periodu (program CHIPOL I NOVOSHIP), Brodogradilište je za njihov dovršetak koristilo likvidna sredstva iz novih programa (SCORPIO). Kada je počela gradnja programa SCORPIO (četiri broda) trošenjem sredstava iz toga programa za stare programe, bitno je narušen proces gradnje ovih brodova, zbog čega je Vlada donesenim mjerama sanacije u rujnu 2000. godine olakšala poslovanje ovog Brodogradilišta. U okviru Izvješća Ministarstva gospodarstva iz rujna prošle godine konstatirano je da će se predviđenim mjerama sanirati obuhvaćeni gubici, ali bi i dalje ostali nepovoljni odnosi u bilanci. **Danas se pokazalo da predložene mjere sanacije nisu bile dovoljne.**

Iskazani bilančni pokazatelji 3. Maj Brodogradilišta na dan 31.12.2000. godine (koje je u sastavu i 100%-tnom vlasništvu grupe 3. Maj) pokazuju da ovo Društvo već po izlasku iz sanacije ima evidentiran gubitak iznad visine kapitala!!! Prema financijskim izvješćima te drugim podacima koje je Hrvatska brodogradnja-Jadranbrod dobila od Brodogradilišta, **bilančne obveze na dan 31.12.2000. godine koje nisu riješene sanacijom, a nemaju pokriće ni u budućim priljevima iznosile su ukupno 51,74 mln USD (uvećano za 9,65 mln USD vanbilančno knjiženih obveza koje se odnose na "stare" gradnje 633, 635, 617 i 640 iz 1989. i 1990. g., a koje Uprava tretira kao zastarjele i nisu bile uključene u sanacijski program).**

Zaključak je da izlaskom iz sanacije 3. Maja nisu riješene sve obveze odnosno kumulirani gubitci, a za rješenje nekih od njih, Vlada RH je na prijedlog Ministarstva gospodarstva, u rujnu 2000. godine, donijela odluku o reprogramu kredita (34,4 mln USD – glavnica) putem HBOR-a. No evidentno je, da Brodogradilište nema pokrića za povrat ovog kredita u priljevima iz tekuće proizvodnje, kao ni za otplatu kredita za tehnološku obnovu (11,49 mln USD –glavnica). Ove obveze osigurane su državnim jamstvima.

Reprogram kredita u iznosu od 34,4 mln USD odnosi se na kredite korištene od 1997. i 1999. godine, a brodovi koji su financirani iz tih kredita su ostvarili ukupne gubitke u iznosu od 53,3 mln USD, što je prikazano u tablici 5.

Tablica 5.

Kreditor	Iznos kredita u USD	Korištenje kredita od	Projekt	Gradnje	Ugovoreni rok isporuke gradnji za koje su krediti korišteni	Ostvareni rok isporuke gradnji za koje su krediti korišteni	Rezultati obrač. kalkulacija po gradnjama u USD (gubitak)
Merill Lynch	24.440.000	1997	Scorpio	674	30.10.2000.	16.07.2001.	11.720.400
Salzgitter	10.000.000	1999	Scorpio	663	16.09.1999.	30.03.2000.	15.052.347
			Scorpio	673	16.02.2000.	18.09.2000.	10.640.463
			Scorpio	674	30.10.2000.	16.07.2001.	11.720.400
			V. Om.	678	31.12.2000.	10.08.2001.	15.856.679
Ukupno:	34.440.000						53.269.889

Izvor: Podaci Brodogradilišta

5.3. **BRODOSPLIT**

Grupa Brodosplit d.d., Split izašla je iz sanacije s odnosima u bilanci koji su nezadovoljavajući, što pokazuje da gubitci nastali do 31.12.2000. godine nisu u cijelosti sanirani! Kao i kod 3. Maja, u okviru Izvješća Ministarstva gospodarstva iz rujna 2000. godine, konstatirano je da će se predviđenom sanacijom sanirati obuhvaćeni gubici, ali bi i dalje ostali nepovoljni odnosi u bilanci, te su predložene dodatne mjere sanacije, za koje se danas može zaključiti da nisu bile dovoljne. Prema informacijama dostavljenim Hrvatskoj brodogradnji – Jadranbrod, daljnje veliko opterećenje za tekuće i buduće poslovanje Grupe predstavlja 105,2 mln USD kratkoročnih i dugoročnih bilančnih obveza koje po izlasku iz sanacije nemaju pokriće u tekućoj proizvodnji, a odnose se na razdoblje do izlaska iz sanacije, odnosno do 31.12.2000. godine.

Iskazani bilančni pokazatelji Brodosplit Brodogradilišta (koje je u sastavu grupe Brodosplit) pokazuju da ovo Društvo već po izlasku iz sanacije ima evidentiran gubitak iznad visine kapitala!!!

Zaključak je da izlaskom iz sanacije Brodosplita nisu riješene sve obveze odnosno kumulirani gubitci, a rješenje nekih od njih, Vlada RH je na prijedlog Ministarstva gospodarstva odgodila donošenjem odluke o reprogramu kredita putem HBOR-a u iznosu od 44,5 mln. USD, kao i odluke o kreditu za likvidnost u iznosu od 31,5 mln USD). Kao i kod 3. Maja, evidentno je da Brodogradilište nema pokrića u budućim priljevima iz tekuće proizvodnje ni za reprogramirane kredite niti za otplatu kredita za tehnološku obnovu (14,9 mln USD –glavnica). Ove obveze osigurane su državnim jamstvima.

Reprogram kredita u iznosu od 44,5 mln USD odnosi se na kredite korištene od 1998. i 1999. godine, a brodovi koji su financirani iz tih kredita su ostvarili ukupne gubitke u iznosu od 79,2 mln USD, što je prikazano u tablici 6.

Tablica 6.

Kreditor	Iznos kredita u USD	Korištenje kredita od	Projekt	Gradnje	Ugovoreni rok isporuke gradnji za koje su krediti korišteni	Ostvareni rok isporuke gradnji za koje su krediti korišteni	Rezultati obrač. kalkulacija po gradnjama \$ (gubitak)
Erste Banka	8.000.000	1999.	Malta	406 407	15.07.1999. 31.08.1999.	22.02.2000. 12.06.2000.	15.657.507 16.277.174
Credit Suisse	5.000.000	1999.	Mediterr. Plovidba	403 404	30.11.1999. 29.02.2000.	21.01.2000. 03.11.2000.	13.304.430 11.407.500
Viking Finance	5.000.000	1999.	Mediterr. Plovidba	403 404	30.11.1999. 29.02.2000.	21.01.2000. 03.11.2000.	Kao u prethodnoj koloni
* BLB	10.500.000	1998.	Ultragas	400 401	30.05.1998. 01.10.1998.	25.01.1999. 27.05.1999.	12.627.120 9.963.139
** BLB	16.000.000	1998.	Malta	406 407	15.07.1999. 31.08.1999.	22.02.2000. 12.06.2000.	Kao u prvoj koloni
Ukupno:	44.500.000						79.236.870

* Izvorno je korišten za Projekt Ultragas, a u Odluci VRH od 21.09.2000. naveden je novi kredit (za obrtna sredstva), koji je korišten za povrat izvornog kredita.

** Izvorno je korišten za Projekt Malta, a u Odluci VRH od 21.09.2000. naveden je novi kredit (zbog okvira za zaduženje formalno je uzet kredit za Projekt European Navigation), koji je korišten za povrat izvornog kredita.

Izvor: podaci brodogradilišta

Pored navedenog reprograma, Vlada je na prijedlog Ministarstva gospodarstva, u rujnu 2000. godine, donijela odluku o odobrenju kredita u iznosu od 31,5 mln USD, koji je korišten za financiranje proizvodnog programa u 2000. godini, budući da su priljevi po tim programima korišteni za podmirenje starih obveza. Radi pojašnjenja, naplatom od kupaca tijekom 2000. godine Brodogradilište je imalo priljev od 31,4 mil. USD, no Brodogradilištu je slobodno za raspolaganje ostalo samo 9,7 mil. USD, dok je preostali iznos tekućih priljeva od 21,7 mil USD iskorišten za zatvaranje starih obveza. Novi kreditni aranžmani su, također, korišteni za podmiru starih obveza, kao npr. realizirani kredit kod švicarske banke u iznosu od 20 mil. USD, od kojeg je Brodogradilište imalo za raspolaganje 10,2 mil. USD dok je 9,8 mil. USD korišteno za podmirenje starih obveza. Na taj način je umanjeno priljev za tekuće projekte u ukupnom iznosu od 31,5 mln USD (21,7 + 9,8), te je za taj iznos traženo jamstvo za novi kredit, koji je i korišten za financiranje proizvodnog programa u 2000. godini.

5.4. BRODOTROGIR

Društvo Brodotrogir d.d., Trogir je efekte provedene sanacije proknjižilo 30.06.2001. godine, te je potrebno analizirati odnose u bilanci sa stanjem na taj dan. **Izašlo je iz sanacije s obnovljenim kapitalom, relativno uravnoteženim bilančnim odnosima između kapitala, ukupnih obveza i ukupne imovine.** Dostavljeni podaci su rezultat prikaza odnosa sa društvom Hrvatska brodogradnja Trogir d.o.o., Trogir koje je u vlasništvu Brodotrogira d.d., a koji je nositelj brodograđevnih ugovora.

Nova uprava u Brodogradilištu je iz tekuće likvidnosti, putem nagodbi riješila znatan dio obveza zaostalih iz sanacijskog razdoblja!

Međutim, tekuće i buduće poslovanje Brodogradilišta opterećeno je kreditima Privredne banke Zagreb i Reiffeisen banke u iznosu od cca 10,00 mln USD za koje Brodotrogir nema pokriće u tekućoj proizvodnji, a odnose se na razdoblje do izlaska iz sanacije!!! Vlada RH je svojim odlukama od 20.09.2000. godine samo prolongirala vraćanje tih kredita.

Analizirajući podatke Uprave temeljene na kalkulacijama za tekuće ugovore, zaključak je da se, preuzimanjem navedenih kredita i kredita za tehnološku

obnovu od strane države, kod ovog brodogradilišta stječu preduvjeti za uredno izvršenje svih preuzetih ugovora, i to bez dodatnih financijskih mjera Vlade RH (osim redovite subvencije u iznosu od 10% koja je uključena u predmetne kalkulacije), te da se ovo brodogradilište svrstava u red uspješno saniranih.

Tablica 7. Reprogrami kredita u iznosu od cca 10,0 mln USD odnose se na sljedeće:

Kreditor	Iznos u valuti	Korištenje kredita od	Projekt	Gradnje	Ugovoreni rok isporuke gradnji za koje su krediti korišteni	Ostvareni rok isporuke gradnji za koje su krediti korišteni	Rezultati obrač. kalkulacija po gradnjama \$ (gubitak)
PBZ	USD 5.000.000	1999.	Aurora	241	21.02.1999.	25.04.2000.	3.430.904
				242	21.08.1999.	13.08.2001.	2.123.155
				243	21.02.2000.	20.03.2002.	6.088.720
Raiffeis. bank	EUR 4.672.889	1999.	Aurora	241	21.02.1999.	25.04.2000.	Kao u prethodnoj koloni
				242	21.08.1999.	13.08.2001.	
				243	21.02.2000.	20.03.2002.	
Ukupno:	USD 10.000.000						11.642.779

Izvor: Podaci Brodogradilišta

5.5. KRALJEVICA

Brogradilište Kraljevica je sanaciju proknjižilo 31.12.1999. godine, te je već, u okviru Izvješća Ministarstva gospodarstva usvojenog na Vladi RH 21.09.2000. godine, konstatirano da Brodogradilište izlazi iz sanacije sa zadovoljavajućim odnosima u bilanci, da je kapital obnovljen u dovoljnoj mjeri. Međutim, naknadnim usklađenjem vrijednosti trajne imovine umanjen je kapital za cca 129 mln. kn (interna sanacija nakon sanacije), što je dodatno umanjilo planirane efekte sanacije. Prema podacima Brodogradilišta ukupne bilančne obveze, koje sa stanjem 31.12.2000. godine nisu sanirane, iznose 1,39 mln USD.

5.6. OCJENA SANACIJE

1. Podaci pokazuju da je nakon sanacije, samo u Uljaniku kapital obnovljen u visini temeljnog kapitala, dok je u ostalim brodogradilištima, s ovog aspekta, rezultat sanacije skroman, pa se s pravom postavilo pitanje stvarnih efekata i dometa provedenih mjera! Ovo iz razloga što je većina brodogradilišta u razdoblju sanacije (koje se odnosilo na stanje 10.05.1995., a stvarno je sprovedena 31.12.2000. godine), nastavila poslovati s gubicima iz poslovanja!!!
2. Po izlasku brodograđevnih grupa i brodogradilišta iz procesa sanacije, ostale su neriješene određene obveze, a samo njihovo konačno rješavanje predstavlja preduvjet davanja uspješne ocjene okončanja ovog procesa !
3. Provedene mjere i aktivnosti Vlade RH iz rujna 2000. godine omogućile su brodogradilištima skidanje velikog dijela tereta prošlosti, no ne i u potpunosti, jer je provedenim reprogramima obveza njihovo rješavanje samo odgođeno!
4. Država je jamac za reprogramirane i refinancirane obveze, te je izvjesno da će, u uvjetima kada brodogradilišta nemaju izvora za njihov povrat, vraćanje istih pasti na teret Proračuna!

6. **REZULTATI POSLOVANJA PER 31.12.2001. GODINE**

Analizirajući financijske izvještaje 5 brodograđevnih grupa koje su obuhvaćene ovim izvještavanjem za 2001. godinu, zaključak je sljedeći:

- **financijska izvješća su u skladu sa odlukama skupština brodograđevnih društava o izboru revizora temeljena na revidiranom izvješću međunarodno priznatih revizora:**
  - a) **PricewaterhouseCoopers** - za 3. Maj i Brodosplit;
  - b) **KPMG** - za Uljanik, Brodotrogir i Kraljevicu;
- **financijski izvještaji su temeljeni na punoj primjeni MRS-a 11 u svim brodogradilištima koji, pojednostavljeno rečeno, obvezuje uprave društava da, pri izradi završnih izvješća, izvrše procjenu rezultata na svim ugovorenim poslovima, bez obzira na rokove njihove realizacije. Dakle, u rezultat koji je iskazan 31.12.2001. godine, ukalkulirani su i procijenjeni rezultati, te izvršene rezervacije za 2002, 2003, 2004. godinu, odnosno za razdoblje do isporuke zadnjeg ugovorenog broda. Drugim riječima, iskazani gubici se odnose na prošlo, sadašnje i buduće razdoblje;**
- **preduvjeti iskazanih vrijednosti procjena rezultata temeljeni su na dva bitna elementa: intervalutarnim odnosima zatečenim 31.12.2001. (bez bitnijih oscilacija) i subvencijama u iznosu od 10% prodajne cijene.**

U nastavku su date bilance per 31.12.2001. godine za brodograđevne grupe i za brodogradilišta koja su u sastavu brodograđevnih grupa:

Tablica 8.

KONSOLIDIRANA BILANCA BRODOGRAĐEVNIH GRUPA NA DAN 31.12.2001.

	ULJANIK	3.MAJ	BRODOSPLIT	BRODOTROGIR	KRALJEVICA
AKTIVA					
A. POTRAŽ.ZA UPIS.NEUPL.KAP.					
B. DUGOTRAJNA IMOVINA	750.798.939	638.448.297	806.536.674	245.544.505	99.075.401
Nematerijalna imovina	10.630.706	4.964.158	3.751.505	378.126	777.839
Materijalna imovina	684.079.043	582.455.558	745.871.474	221.011.002	88.381.365
Financijska imovina	7.293.834	1.996	148.932	926.016	1.197.146
Potraživanja	48.795.356	51.026.585	56.764.763	23.229.361	8.719.051
C. KRATKOTRAJNA IMOVINA	1.177.625.331	307.836.894	388.942.113	160.686.034	38.370.213
Zalihe	808.475.204	145.486.919	267.583.535	106.242.984	15.718.640
Potraživanja	78.654.631	94.610.863	90.061.357	37.733.226	11.295.138
Financijska imovina		1.666.953	1.875.614	1.356.138	1.835.540
Novac na računu i u blagajni	290.495.496	66.072.159	29.421.607	15.353.687	9.520.895
D. PLAĆ.TR.BUD.RAZDOBLJA I NEDOSP.J.NAPLATA PRIHODA		530.684.361	315.010.200	96.090.159	
E. GUBITAK IZNAD VISINE KAPIT.		471.019.416	1.467.493.747		
F. UKUPNO AKTIVA	1.928.424.269	1.947.988.968	2.977.982.734	502.320.698	137.445.615
PASIVA					
A. KAPITAL I REZERVE	735.568.688	0	0	5.703.614	55.145.242
Upisani kapital	670.875.900	475.125.514	805.859.400	193.150.000	152.507.000
Rezerve	97.132.143	134.842.600			24.144
Zadržana dobit i dobit tek.god.	1.946.230	17.803.903		705.823.108	
Preneseni gubitak i gubit.tek.god.	34.385.585	627.772.017	805.859.400	893.270.494	97.385.902
B. DUGOROČ.REZ.ZA RIZIKE I TR.	35.732.634	155.330.275			
C. DUGOROČNE OBVEZE	160.045.143	483.990.830	1.124.415.524	234.633.311	21.816.581
D. KRATKOROČNE OBVEZE	981.266.409	1.142.285.942	840.548.327	209.075.926	59.563.947
E. ODGOĐ.PLAĆ.TROŠK. I PRIHOD BUD. RAZDOBLJA	15.811.395	166.381.921	1.013.018.883	52.908.847	919.845
F. UKUPNA PASIVA	1.928.424.269	1.947.988.968	2.977.982.734	502.320.698	137.445.615

Tablica 9.

BILANCA BRODOGRADILIŠTA NA DAN 31.12.2001.

	ULJANIK	3.MAJ	BRODOSPLIT	BRODOTROGIR	KRALJEVICA
AKTIVA					
A. POTRAŽ.ZAUPIS.NEUPL.KAP.					
B. DUGOTRAJNA IMOVINA	442.277.285	177.783.334	683.596.985	187.856.002	99.045.678
Nematerijalna imovina	10.271.330	4.889.121	3.749.128	758	777.839
Materijalna imovina	417.163.429	160.179.095	663.769.120	163.699.867	88.329.642
Financijska imovina	8.901.410		2.878.800	926.016	1.219.146
Potraživanja	5.941.116	12.715.118	13.199.937	23.229.361	8.719.051
C. KRATKOTRAJNA IMOVINA	1.097.248.768	258.818.885	415.438.427	58.943.217	96.573.571
Zalihe	763.756.951	95.085.801	261.641.125	32.728.643	15.718.640
Potraživanja	84.327.233	99.424.079	129.989.883	20.284.883	54.564.207
Financijska imovina		7.921.002	15.910	1.356.138	16.911.525
Novac na računu i u blagajni	249.164.584	56.388.003	23.791.509	4.573.555	9.379.199
D. PLAĆ.TR.BUD.RAZDOBLJA I NEDOSPJ.NAPLATA PRIHODA		530.632.576	315.010.200	27.795.294	
E. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA		853.961.332	1.539.170.913		
F. UKUPNO AKTIVA	1.539.526.054	1.821.196.127	2.953.216.525	274.594.514	195.619.249
PASIVA					
A. KAPITAL I REZERVE	439.616.512	0	0	31.513.386	55.973.360
Upisani kapital	194.428.500	26.174.000	165.368.700	193.130.000	152.507.000
Rezerve	49.799.992	84.648.471			24.144
Zadržana dobit i dobit tek.god.	195.388.020	401.889		731.653.880	
Preneseni gubitak i gubit.tek.god.		111.224.360	165.368.700	893.270.494	96.557.784
B. DUGOROČ.REZ.ZA RIZIKE I TR.	16.236.070	155.330.275			
C. DUGOROČNE OBVEZE	160.045.460	483.259.255	1.124.415.524	95.909.210	21.816.581
D. KRATKOROČNE OBVEZE	923.484.872	1.022.108.558	824.611.306	114.296.201	116.909.463
E. ODGOĐ.PLAĆ.TROŠK. I PRIHOD BUD. RAZDOBLJA	143.140	160.508.039	1.004.189.695	32.875.717	919.845
F. UKUPNA PASIVA	1.539.526.054	1.821.206.127	2.953.216.525	274.594.514	195.619.249

Tablica 10.

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA GRUPE ZA 2001.G.

OSNOV	ULJANIK	3.MAJ	BRODOSPLIT	BRODOTROGIR	KRALJEVICA	UKUPNO
A. POSLOVNI PRIHODI	1.390.584.653	1.203.610.052	1.586.322.958	358.800.036	67.410.811	4.606.728.510
1. Prihodi od prodaje	1.257.156.288	1.111.473.617	1.509.837.691	308.983.311	53.589.916	4.241.040.823
2. Subvencije	93.537.684	89.728.976	74.645.982	26.051.517	262.598	284.226.758
3. Ostali prihodi	39.890.680	2.407.459	1.839.285	23.765.208	13.558.297	81.460.929
B. POSLOVNI RASHODI	1.363.413.499	1.772.006.386	1.927.324.010	464.923.972	81.620.093	5.609.287.961
Ia. Povećanje zaliha	616.133.288	1.532.316			673.776	615.274.748
Ib. Smanjenje zaliha	602.803.118	345.389.432	463.512.718	60.172.563		1.471.877.831
II. Rashodi razdoblja	1.376.743.670	1.425.084.638	1.463.811.292	404.751.409	82.293.869	4.752.684.878
1. Materijalni troškovi	998.296.950	776.680.210	997.029.270	251.245.895	37.274.194	3.060.526.519
2. Troškovi osoblja	296.661.047	214.453.104	331.829.858	82.309.502	28.358.742	953.612.253
3. Amortizacija	27.134.509	43.692.274	47.952.479	15.199.691	6.475.633	140.454.586
4. Vrijed.usklađ.kr.imov.	4.668.452	289.792.980			1.209	294.462.642
5. Rezerviranje tr.i rizika	4.672.051			52.715.994		57.388.046
6. Ostali troškovi poslov.	45.310.661	100.466.070	86.999.685	3.280.327	10.184.090	246.240.833
C. FINANCIJSKI PRIHODI	123.734.473	31.814.110	54.633.858	55.344.466	86.779	265.613.687
D. FINANCIJSKI RASHODI	148.959.397	87.320.190	197.923.463	72.760.404	6.043.180	513.006.634
E. IZVANREDNI PRIHODI		41.250.042	25.444.795	844.006.486		910.701.323
F. IZVANREDNI RASHODI		17.237.238	1.034.149.819	14.879.278		1.066.266.335
UKUPNI PRIHODI	1.514.319.126	1.276.674.204	1.666.401.611	1.258.150.988	67.497.591	5.783.043.520
UKUPNI RASHODI	1.512.372.897	1.876.563.814	3.159.397.292	552.563.654	87.663.273	7.188.560.930
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	1.946.230			705.587.334		707.533.564
GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		599.889.610	1.492.995.681		20.165.683	2.113.050.974
Porez na dobit		247.379	14.686			262.065
DOBIT NAKON OPOREZIVANJA	1.946.230			705.587.334		707.533.564
GUBITAK NAKON OPOREZIVANJA		600.136.989	1.493.010.367		20.165.683	2.113.313.039

Tablica 11.

**RAČUN DOBITI I GUBITKA
BRODOGRADILIŠTA ZA 2001.G.**

OSNOV	ULJANIK	3.MAJ	BRODOSPLIT	BRODOTROGIR	KRALJEVICA	UKUPNO
A. POSLOVNI PRIHODI	1.272.542.990	1.159.655.932	1.558.050.599	242.682.438	67.295.401	4.300.227.360
1. Prihodi od prodaje	1.148.500.922	1.067.789.956	1.484.412.931	205.167.619	53.478.649	3.959.350.077
2. Subvencije	91.887.501	89.728.976	71.798.383	13.850.742	262.598	267.528.200
3. Ostali prihodi	32.154.567	2.137.000	1.839.285	23.664.078	13.554.154	73.349.084
B. POSLOVNI RASHODI	1.224.415.997	1.668.129.197	1.876.113.221	350.243.576	81.504.650	5.200.406.640
Ia. Povećanje zaliha	602.906.536				673.776	603.580.311
Ib. Smanjenje zaliha	599.407.102	346.881.367	458.491.643	60.236.260		1.465.016.373
II. Rashodi razdoblja	1.227.915.430	1.321.247.830	1.417.621.578	290.007.316	82.178.425	4.338.970.579
1. Materijalni troškovi	970.820.690	775.025.906	983.547.913	139.546.947	37.272.159	2.906.213.615
2. Troškovi osoblja	172.740.367	163.989.445	307.686.607	81.770.883	28.309.223	754.496.525
3. Amortizacija	17.545.664	11.306.796	43.512.225	12.119.711	6.438.416	90.922.812
4. Vrijed.usklađ.kr.imov.	1.072.087	283.057.331			1.209	284.130.627
5. Rezerviranje tr.i rizika	1.200.914			52.706.994		53.907.908
6. Ostali troškovi poslov.	64.535.709	87.868.352	82.874.833	3.862.780	10.157.418	249.299.091
C. FINANCIJSKI PRIHODI	107.951.644	26.776.731	48.014.755	17.104.881	86.779	199.934.790
D. FINANCIJSKI RASHODI	142.882.888	79.303.204	190.670.434	31.128.842	6.038.830	450.024.198
E. IZVANREDNI PRIHODI	507.238	19.131.480	20.476.563	844.673.655		884.788.935
F. IZVANREDNI RASHODI		9.319.017	1.020.434.093	10.434.676		1.040.187.786
UKUPNI PRIHODI	1.381.001.872	1.205.564.143	1.626.541.917	1.104.460.974	67.382.180	5.384.951.086
UKUPNI RASHODI	1.367.298.884	1.756.751.418	3.087.217.748	391.807.094	87.543.480	6.690.618.624
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	13.702.987			712.653.880		726.356.867
GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		551.187.275	1.460.675.831		20.161.300	2.032.024.406
Porez na dobit						
DOBIT NAKON OPOREZIVANJA	13.702.987			712.653.880		726.356.867
GUBITAK NAKON OPOREZIVANJA		551.187.275	1.460.675.831		20.161.300	2.032.024.406

Analiza prikazanih financijskih izvješća ukazuje na sljedeće:

- **Uljanik d.d. i Brodotrogir d.d. su završili poslovnu 2001. godinu s dobiti, s time da su sve brodograđevne grupe, osim Uljanika d.d. (koji je ostvario dobit u iznosu od 1,9 mln kuna), završile poslovnu 2001. godinu sa gubicima iz poslovanja!**
- **Brodotrogir je završio poslovnu 2001. godinu sa velikom dobiti što je rezultat efekata naknadno provedene sanacije per 30.06.2001. godine. Gubitak u poslovanju Brodogradilišta u 2001. godini, u visini od 102,58 mln. kuna pokriven je tijekom sanacije u 2001. godini, na račun izvanrednih prihoda ostvarenih otpisom potraživanja državnih vjerovnika i drugim provedenim mjerama sanacije, u iznosu od 838.166.428 kuna;**
- **Grupe Brodosplit i 3. Maj su, uz primjenu spomenutog MRS-a, za 2001. iskazali gubitke izrazito veće od planiranih:**
  - a) **Grupa Brodosplit u iznosu od 1.493.010.367 kuna, a Brodogradilište u sastavu Grupe u iznosu od 1.460.675.831.**
  - b) **Grupa 3. Maj u iznosu od 600.136.989 kuna, a Brodogradilište u sastavu Grupe u iznosu od 551.187.275 kuna;**
- **Brodogradilište Kraljevica je poslovnu 2001. godinu završilo s gubicima u iznosu od 20.161.300 kuna, što je prvenstveno posljedica nedovoljne zaposlenosti, ali i efekata multipliciranja obveza neriješenih u sanaciji;**
- **prema zbrojenoj bilanci analiziranih brodogradilišta na dan 31.12.2001. godine, na poziciji pasive, ukupne dugoročne obveze iznosile su 2.024.901.389 kuna, a kratkoročne su dosegle iznos od 3.232.740.551 kuna, odnosno ukupna zaduženost iznosila je 5.257.641.940 kuna, a ukupna vrijednost aktive iznosila je 7.494.162.284 kuna.**
- **Ukupno iskazani gubitci za brodograđevne grupe iznose 2.266.092.147 kuna, odnosno 2.184.822.583 kuna za brodogradilišta, a odnose se na:**

2001. godinu	-	719.254.038	kn
2002. godinu	-	944.086.880	kn
2003. godinu	-	402.873.547	kn
2004. godinu	-	177.283.096	kn
2005. godinu	-	22.594.586	kn

UKUPNI GUBITCI		2.266.092.147	kn
-----------------------	--	----------------------	-----------

- **Nelikvidnost, kao posljedica iskazanih gubitaka, ugrozila je daljnje funkcioniranje brodogradilišta, dovodi se u pitanje dovršenje ugovorenih brodova, te posljedično nastanak štete, prvenstveno iz pozicije državnih jamstava!**
- **Iz prezentiranih podataka proizlazi da je jedino u Uljaniku stanje zadovoljavajuće, dok je u Brodosplitu i 3. Maju alarmantno, do te mjere da je, bez novih mjera, unutrašnjih i vanjskih, dovedena u pitanje opstojnost ovih društava!**

7. ANALIZA I UZROCI SADAŠNJEG STANJA

7.1. VANJSKI UZROCI

A. Stanje na svjetskom tržištu

Na svjetskom se tržištu nastavlja tendencija pada potražnje za brodovima. Kapaciteti / mogućnosti godišnjih isporuka znatno su iznad svjetskih potreba, što svakako ima utjecaj na stabiliziranje cijena novogradnji. Ne očekuje se ozbiljan porast potražnje sve do 2005., a upravo se događa nešto što je teško objašnjivo: unatoč niskim cijenama, potražnja se ipak održava na određenoj razini i to zbog prekapacitiranosti.

7.2. UNUTRAŠNJI UZROCI

A. Nedovoljna učinkovitost uprava i nadzornih odbora

Uprave društava u brodogradilištima koja su iskazala gubitke, nisu organizirale poslovanje u kojem bi se u dovoljnoj mjeri:

- primjenio sustav kontrole i praćenja troškova radi njihova svođenja u kalkulirane veličine,
- uvela primjerena radna disciplina,
- poboljšalo planiranje i priprema rada,
- bolje iskoristili tehnički i informatički resursi nabavljeni kreditom za tehnološku obnovu u okviru sanacije,
- na minimum sveo broj neproizvodnih radnika,
- povećala iskoristivost radnog vremena.

Kao i ranije vjerovnička vijeća, **većina nadzornih odbora u brodograđevnim grupama i brodogradilištima nije na primjeren način nadzirala provedbu ciljeva zadanih u okviru provođenja mjera i zaključaka Vlade Republike Hrvatske, posebno s aspekta organizacijskog restrukturiranja.**

B. Neujednačenost ugovorenih brodova među pojedinim brodogradilištima

Činjenica je da se bolji poslovni rezultati i veća efikasnost mogu postići kod proizvodnje više jednakih brodova (u seriji), nego u slučaju proizvodnje nekoliko potpuno različitih, "prototipskih" brodova. U tom kontekstu, **najbolje je stanje u Uljaniku koji je imao po nekoliko jednakih brodova, a najteže je bilo u 3. Maju koji je u posljednje 2,5 godine od isporučenih 5 brodova imao 4 različita projekta.**

C. Različiti stupanj provedene razine restrukturiranja u pojedinim brodogradilištima

Uljanik, Brodosplit i Brodotrogir ostvaruju zadovoljavajuću proizvodnju kao preduvjet podizanja efikasnosti poslovanja, dok 3. Maj u tome još uvijek ne uspjeva. **Unatoč pozitivnim proizvodnim pomacima u Brodosplitu, te posljednjih mjeseci u 3. Maju, nastavlja se trend ostvarivanja novih gubitaka, što ukazuje na činjenicu da nije provedena dovoljna kontrola troškova, organizacije i kadrova!** Kraljevica se upravo nalazi u fazi pripreme proizvodnje za nove ugovore.

Odstupanja između obračunskih i ugovornih kalkulacija odnosno veći ostvareni troškovi od ugovorno kalkuliranih, za isporučene brodove u 2000. i 2001. godini, najmanji su u Uljaniku, a najveći u 3. Maju i Brodosplitu i to u svim dijelovima kalkulacija. Ipak, najveća odstupanja između ostvarenog i kalkuliranog je u trošku radne snage i to kako zbog povećanja utroška radnih sati (ES), tako i zbog većih troškova sadržanih u satnini. Slična su odstupanja i u usporedbi novih kalkulacija sa ugovornim kalkulacijama za brodove u gradnji i za ostale ugovorene brodove.

Na brodovima isporučenim u 2002. godini i još neisporučenim brodovima, nastavlja se trend znatno većih troškova radne snage u odnosu na ugovorno kalkulirane i to, također, zbog povećanja satnine i (još više) zbog povećanja radnih sati potrebnih za gradnju broda. Uprave brodogradilišta trebaju odgovornije rješavati ovaj problem, poglavito zbog učinka koji donosi završena sadašnja faza tehnološke obnove u svim brodogradilištima.

D. Broj zaposlenih

Iz broja zaposlenih u svakom brodogradilištu vidljivo je da je broj neproizvodnih radnika prevelik za uspješno poslovanje. Neproizvodni radnici u ovom slučaju kao fiksni trošak bitno otežavaju poslovanje. **Iz sljedeće tablice vidljivo je da je kadrovsko restrukturiranje preduvjet svih drugih restrukturiranja! U tom pogledu najlošija situacija je u 3. Maju i Brodosplitu.**

Tablica 12. Broj zaposlenih po brodograđevnim grupama, zajedno sa kooperantima

	Uljanik	3. maj	Kraljevica	Brodotrogir	Brodosplit
Proizvodni radnici	2289	1260	313	789	2131
Neproizvodni radnici	1150	1621	168	512	2100
UKUPNO u brodogradilištima	3439	2881	481	1301	4231
Kooperanti	1645	1470	100	528	1414

*Izvor: Hrvatska brodogradilišta

E. Privremeno zapošljavanje stranih radnika

Iako su pojedina brodogradilišta značajno povećala broj vlastitih proizvodnih radnika (i broj radnika kooperantskih poduzeća) pri čemu su maksimalno nastojali zapošljavati (nakon osposobljavanja) razvojačene branitelje (oko 300 u 2001.), ipak se stalno pojavljuje nedostatak radnika tzv. deficitarnih zanimanja (zavarivači, brodomonteri, brusачi, cjevvari). Brodogradilišta kontinuirano organiziraju izobrazbu, odnosno prekvalifikaciju nezaposlenih radnika u ta zanimanja, ali zbog malog interesa i dugotrajnog procesa osposobljavanja, ne mogu se osloniti samo na taj način osiguranja potrebnih kapaciteta. Kao rješenje tog akutnog problema, privremeno (vrlo restriktivno) se zapošljavaju strani radnici.

7.3. Pozitivni proizvodni pomaci u razdoblju 2001 / 2002

Nužno je naglasiti pozitivne pomake u pogledu fizičkih pokazatelja proizvodnje, što je u predsanacijskom periodu predstavljalo veliki problem.

S iznimkom Brodosplita, trend ne ukazuje na povećanje broja isporučenih brodova, ali su uočljivi pozitivni pomaci u ostalim proizvodnim pokazateljima u sva četiri brodogradilišta!

Brodosplit - u odnosu na prethodne godine obrada CM, izrada sekcija i montaža, postotak gotovosti brodova, iznos kompenziranih brutto tona (cGT) povećani su u 2001. godini i do 50%.

Uljanik - nastavljen je pozitivan trend u količini obrađene CM izradi i montaži sekcija i u ostvarenju postotka gotovosti brodova, a iznos cGT-a je znatno povećan.

3. Maj - u odnosu na prethodne godine u 2001. godini obrada CM, izrada i montaža sekcija su povećane, a u postotku gotovosti broda i iznosu cGT-a povećanje je znatno.

Brodotrogir - zbog nedovoljne zaposlenosti u 2000. godini i početkom 2001. godine proizvodni rezultati u 2001. godini na razini su rezultata iz prethodnih godina, a povećanje svih proizvodnih pokazatelja izraženo je koncem 2001. godine i nastavljeno početkom 2002. godine.

Tablica 13. Godišnji opseg proizvodnje po brodogradilištima

BRODOGRADILIŠTE	OSNOV	1998	1999	2000	2001
BRODOSPLIT	Broj predanih brodova	3	3	4	4
	Tone čelika - "prerađeno"	25.452	6.439	27.232	42.908
	% broda	353,20	301,50	286,00	511,50
	Kompenzirane brutto tone (cGT)	58.740	66.060	72.240	105.072
ULJANIK	Broj predanih brodova	4	4	5	4
	Tone čelika - "prerađeno"	28.820	30.024	23.676	34.608
	% broda	437,10	460,80	359,40	432,30
	Kompenzirane brutto tone (cGT)	87.480	70.320	109.800	99.132

3. MAJ	Broj predanih brodova	2	1	2	2
	Tone čelika - "prerađeno"	21.124	25.356	18.236	24.920
	% broda	166,10	173,90	174,40	278,10
	Kompenzirane brutto tone (cGT)	32.760	22.380	44.760	52.428
BRODOTROGIR	Broj predanih brodova	2	2	2	1
	Tone čelika - "prerađeno"	8.168	6.448	2.124	10.680
	% broda	196,50	233,50	78,10	133,10
	Kompenzirane brutto tone (cGT)	44.040	34.800	10.140	24.036

8. PROGRAM KONSOLIDACIJE POSLOVNE SPOSOBNOSTI BRODOGRADILIŠTA

Programa konsolidacije poslovne sposobnosti brodogradilišta u okviru kojeg bi se opravdao uloženi trud i troškovi na poduzetoj sanaciji sastoji se od:

1. programa financijske sanacije ili rehabilitacije poslovne sposobnosti – uključivo neizvršene obveze iz prethodnih razdoblja. Prihvaćanjem dodatnih izdvajanja za ovu djelatnost, realno bi se dobila brodogradilišta poslovno sposobna za buduće izazove kako na razvojnom planu, tako i u sferi privatizacije. Financijska sanacija podrazumijeva formiranje dostatne likvidnosti i restituiranje kapitala.

2. programa organizacijskog, tehnološkog i kadrovske restrukturiranja s primarnim ciljem eliminacije suvišnih troškova i potpune kontrole planiranih troškova, te uspostavljanja uvjeta poslovanja koji omogućuju konkurentnost na svjetskom tržištu. Ovaj se cilj može postići ubrzanim provođenjem dobro promišljenih aktivnosti na području restrukturiranja sustava brodogradilišta, posebno organizacije, kontrole troškova, racionalizacije nepotrebnih i jalovih troškova koji opterećuju sustav, kao i provođenjem aktivnosti na daljnjem podizanju razine tehnološkog razvoja, odnosno podizanju poslovne efikasnosti, **što je prvenstvena zadaća uprava!**

Danas je sasvim izvjesno da se ovi ciljevi mogu realizirati primjenom vanjskih mjera koje su u nadležnosti Vlade Republike Hrvatske, budući da zadiru u sferu redefiniranja obveza prema državnim financijskim institucijama, te financiranja budućih programa.

Ne manje značajne su, međutim, mjere internog karaktera kojima je neophodno osigurati korijenite promjene u određenim brodogradilištima. Upravo promjene u tom segmentu osnovna su pretpostavka predlaganja bilo kakvih mjera Vladi Republike Hrvatske, zbog čega će njihovo provođenje biti uvjetovano konsenzusom sindikata i vijeća zaposlenika.

Nova izdvajanja iz državnog Proračuna koja bi se koristila za konačno razrješavanje obveza zaostalih iz sanacijskog razdoblja, za dodatno pokrivanje gubitaka nastalih na brodovima ugovaranim u razdoblju recesije na svjetskom tržištu 1998. i 1999. godine, kao i procijenjenih gubitaka na ugovorenim gradnjama, MORA IMATI SVOJE OPRAVDANJE u definiranju strateških ciljeva očuvanja i razvoja ove djelatnosti!!!

Dva su osnovna preduvjeta prihvaćanja financijske sanacije brodogradilišta:

- 1. jasna kadrovska politika koja se očituje kroz izbor snažnih uprava kao nositelja programa konsolidacije i**
- 2. izrada poslovnih planova tih uprava iz kojih će proizaći ciljevi s utvrđivanjem nositelja svih zacrtanih zadaća.**

Mjere u nastavku moraju stvoriti restrukturirana, efikasna brodogradilišta koja svojim budućim poslovanjem neće opterećivati Proračun države iznad uobičajenih subvencija i tehnološkog razvoja!

9. MJERE IZ NADLEŽNOSTI VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

9.1. Preuzimanje reprogramiranih kredita iz sanacijskog razdoblja u javni dug RH

Predlaže se da Republika Hrvatska donese Odluku o preuzimanju u javni dug obveza po kreditima specificiranim u tabeli 14. ovog materijala u ukupnom iznosu od USD 119.891.046 i da Ministarstvo financija s vjerovnicima ugovori prolongiranje njihove otplate, te da se u svim državnim proračunima za razdoblje otplate, u Računu financiranja predvide sredstva za tu svrhu.

Zbog činjenice da u vrijeme odlučivanja o sanaciji, pojedina brodogradilišta nisu bila u stanju u ugovorenim rokovima podmiriti sve obveze koje su im preostale nakon sanacije, Vlada RH je radi olakšavanja njihovog položaja, donijela odluke o davanju državnih jamstava da bi se te kreditne obveze mogle reprogramirati, odnosno refinancirati, te njihova otplata prolongirati za 1 do 3 godine.

Izvorno, a što je vidljivo iz iznesene ocjene provedene sanacije, krediti su korišteni u razdoblju do zaključivanja sanacijskog procesa i to za brodove na kojima su navedena brodogradilišta ostvarila gubitke, pa ih nisu mogla vratiti.

Evidentno je da, ni u prolongiranim rokovima za povrat tih kredita, brodogradilišta u rezultatima svog poslovanja nemaju izvora za pokriće istih. Ukoliko bi brodogradilišta bila primorana na servisiranje tih kredita, jasno je da neće moći vraćati kredite uzete za financiranje tekuće proizvodnje, pa će kreditori aktivirati državna jamstva, zbog čega se predlaže odluka o preuzimanju kredita. Ako se prihvati ovaj prijedlog, u bilancama brodogradilišta brisale bi se ukupne obveze po ovim kreditima, pa bi kapital brodogradilišta bio veći onoliko koliko iznose te obveze.

Tablica 14. Pregled kredita koje bi preuzela RH kao javni dug

Osnov			Ukupni iznos prolongiranih kredita	Iznos koji dospijeva u godini		
				2002.	2003.	2004.
3.Maj	HBOR	USD	34,218,157	11,406,052	22,812,105	
Brodosplit	HBOR	USD	44,500,000	14,833,333	29,666,667	
	HBOR	USD	31,500,000	10,500,000	21,000,000	
HBJ /Brodotr.	PBZ	USD	5,000,000	5,000,000		
	RBA	EUR	4.672.889			4.672889
Ukupno		USD	119,891.046	41,739,385	73,478,772	4,285,000

9.2. Preuzimanje kredita za tehnološku obnovu

Pomoć u tehnološkoj obnovi jedan je od uobičajenih oblika državne pomoći brodogradilištima, te predstavlja dio gospodarske politike države. S tim ciljem je Vlada RH odobrila HBOR-u zaduživanje u inozemstvu radi osiguranja sredstava za tehnološku obnovu brodogradilišta i odobrila je davanje državnih jamstava inozemnim kreditorima. Odlukom Vlade RH iz 1999. godine zaduženo je Ministarstvo gospodarstva da osigura u državnim proračunima za godine u kojima se otplaćuje kredit, u okviru svoje proračunske stavke, iznos sredstava koji po kreditu dospijeva na naplatu u pojedinoj godini, za slučaj da pojedino brodogradilište djelomično ili u cijelosti ne otplati svoju obvezu! Na temelju te odluke, Ministarstvo gospodarstva je s HBOR-om sklopilo Ugovor o pristupanju dugu, s kojim je preuzelo sve obveze iz ugovora koje je HBOR sklopio s pet brodogradilišta.

Stoga se predlaže da Vlada Republike Hrvatske, kao pomoć u tehnološkom razvoju brodogradilišta, donese odluku o preuzimanju otplate kredita za tehnološku obnovu, te da se svim proračunima do kraja reprograma kredita, u skladu s Odlukom Vlade RH od 24. lipnja 1999. (klasa: 310-14/94-01/03; urbroj: 5030105-99-9) i Ugovorom o pristupanju dugu, osiguraju sredstva za otplatu istih.

Tablica 15. Program otplate kredita za tehnološku obnovu

u USD

Brodogradilište	Ukupni kred. koji dospijeva 2002.-2008.	Iznos glavnice kredita koji dospijeva godišnje			
		2002.	2003.-2006. godišnje	2007.	2008.
ULJANIK	16.113.345	2,495,870	2,480,445	2,480,445	1,215,250
3.MAJ	10.618.628	1,649,954	1,635,054	1,635,054	793,404
BRODOSPLIT	13.368.547	2,223,016	2,077,210	2,034,153	802,538
HB TROGIR	6.198.604	1,084,859	968,766	942,259	296,422
KRALJEVICA	3.362.567	517,318	517,318	517,318	258,659
UKUPNO	49.661.691	7,971,017	7,678,795	7,609,232	3,366,275

Vlada RH je već prihvatila da se u proračunu za 2002. u razdjelu Ministarstva financija osiguraju sredstva za otplate koje dospijevaju u 2002. godini (83,233,013 kn za otplatu glavnice i kamate).

9.3. Pokriće gubitaka ostvarenih u poslovanju za razdoblje 2001.-2005. godine

Analizom poslovnih izvještaja sa 31.12.2001. godine, u okviru kojih je izvršena procjena rezultata i za buduće razdoblje (2002. – 2005., odnosno do isporuke zadnjeg ugovorenog broda – MRS-11), utvrđeno je da **4 brodogradilišta imaju ukupne procijenjene gubitke u iznosu od 2.266.092.147 kuna** (vidjeti tabele 8. – 11.) od čega se najveći iznos odnosi na dvije brodograđevne grupe: Brodosplit (1,49 mlrd kuna) i 3. Maj (0,6 mlrd kuna).

Naglašava se da su brojke u ove dvije brodograđevne grupe rezultat postojećih inputa u brodogradilištima, a da će Poslovni planovi koji su u nadležnosti Uprava morati sadržavati mjere kojima bi se umanjili procijenjeni gubici u narednim godinama!!! U cilju financijske konsolidacije ovih poslovnih subjekata, razmatrani su poslovni rezultati i njihovi planirani novčani tijekovi, te se predlažu mjere koje bi:

- omogućile nesmetanu realizaciju ugovorene proizvodnje kako bi se izbjegla izloženost države s osnova izdanih državnih jamstava;
- zadovoljavajućim odnosima u bilanci učinile brodogradilišta likvidnima, s dovoljnim obrtnim kapitalom;
- obnovile kapital društva najmanje do 50% vrijednosti materijalne imovine društva umanjene za preuzetu imovinu od države, a koja se još uvijek nalazi u poslovnim knjigama brodogradilišta (uz Uljanik – koji ima 106%, u ovoj varijanti kapital je dovoljno obnovljen u Brodotrogiru – 72%, dok je u Kraljevici - 36%, 3. Maju - 44,5% i Brodosplitu – 45% temeljnog kapitala).

Vladi Republike Hrvatske se predlaže da, obzirom na sve naprijed navedene okolnosti, a u cilju pokrića iskazanih gubitaka do visine 50% materijalne imovine brodograđevnih grupa i osiguranja tekuće likvidnosti donese sljedeće odluke:

9.3.1. Odluku o otpisu obveze naknade brodogradilišta prema Ministarstvu financija u iznosu od 258.944.378 kune, po osnovi izvršenih plaćanja Ministarstva financija, odnosno izvršenih plaćanja HBOR-a protestiranih Ministarstvu financija po jamstvima izdanih od Vlade RH i to:

3. Maj	229.504.678 kn
Brodosplit	29.439.700 kn

9.3.2. Odluku o preuzimanju kreditnih obveza brodogradilišta od strane Ministarstva financija po kreditima za koja je jamstvo izdala Vlada RH u ukupnom iznosu od 1.293.938.190 kune i to:

a) za 2002. godinu	355.625.866 kn
- 3. Maj	237.993.821 kn
- Brodosplit (BIS)	117.632.045 kn
b) za 2003. godinu (BIS)	580.932.325 kn
c) za 2004. godinu (BIS)	357.380.000 kn

9.4. Izdvajanje brodogradilišta i društava koja su u njegovoj funkciji od ostalih društava u sastavu grupe

Predlaže se da Vlada Republike Hrvatske donese Odluku kojom se zadužuje Hrvatski fond za privatizaciju da, putem nadzornih odbora i skupština brodograđevnih grupa, a na temelju programa restrukturiranja svakog pojedinog brodogradilišta, zaduži uprave brodograđevnih grupa da izvrše uvid u postojeću organizacijsku strukturu. U ovisnosti o dobivenom rezultatu analize, zadužit će se HFP da, za svako brodogradilište posebno, predloži Vladi RH popis društava koja nisu u funkciji brodogradilišta, nakon čega će Republika Hrvatska, odnosno Hrvatski fond za privatizaciju donijeti odluku o preuzimanju istih.

9.5. Subvencije i potpore

U svim brodograđevnim zemljama, subvencija predstavlja jedan od uobičajenih oblika pomoći brodogradilištima s osnova razlike u cijeni koštanja broda u odnosu na tržišnu!

Zbog stanja na tržištu i stanja u našim brodogradilištima ocjena je da je nužno nastaviti sa subvencioniranjem brodogradnje u sadašnjem obliku i to na razini od najmanje 10% prodajne cijene broda.

S obzirom da su pojedina brodogradilišta već sklopila ugovore za gradnju brodova s isporukom u 2006. godini i s obzirom da su u svojim kalkulacijama računali sa subvencijom, predlažemo da Vlada RH donese Odluku da će svi brodovi koji se ugovore s rokom isporuke do konca 2006. godine, imati pravo na utvrđenu subvenciju.

Predlaže se Vladi RH da naloži Hrvatskoj brodogradnji – Jadranbrod da, u roku od mjesec dana od usvajanja gore navedene Odluke, izradi Pravilnik o subvencijama.

9.6. Jamstva

Do sada, svi ugovoreni brodovi (osim manjih) imaju državna jamstva, kako za avanse, tako i za kredite za financiranje proizvodnje. Bez tih jamstava niti jedan od tih brodova ne bi bio ugovoren!

Razlozi za odobravanje jamstava i dalje postoje:

- a) većina brodogradilišta (kako je naprijed opisano) nema potrebnu kredibilnost koja omogućava bankama da ih prihvate kao “zdrave“ klijente,**
- b) prema hrvatskim propisima o proporcijama jamstvenog kapitala i plasmana banaka (bez državnih jamstava), najveće hrvatske banke pojedinačno mogu financijski pratiti jedan do dva broda.**

Zbog toga, predlaže se da Vlada RH zaduži HBOR da organizira osnivanje sindikata banaka, koji bi pratio brodograđevnu proizvodnju. Nakon što se utvrdi

kapacitet takvog sindikata, lakše će se moći odlučivati o prestanku odobravanja državnih jamstava.

Ovisno o tome, predlažemo da se "izvlačenje" države obavi u dva koraka: prvo treba odustati od davanja jamstava za kredite, a nakon određenog vremena i od jamstava za avanse. Rokovi tih koraka bi se naknadno utvrdili za svako brodogradilište posebno, u ovisnosti od procjene kada će koje brodogradilište postići zadovoljavajuće financijsko stanje. Međutim, već sada možemo pretpostaviti da bi slijedeći poslovi Brodogradilišta Uljanik mogli biti bez jamstava za kredite.

10. MJERE IZ NADLEŽNOSTI UPRAVA, NADZORNIH ODBORA I SKUPŠTINA BRODOGRAĐEVNIH GRUPA

Nesumnjivo postoje objektivni razlozi za poslovne rezultate realizirane i procjenjene, prema kojima sva brodogradilišta, osim Uljanika, za poslovnu 2001. iskazuju gubitke iz poslovanja. Isto tako je evidentno da je, **jedan od uzroka tih gubitaka, nesposobnost uprava određenih brodogradilišta da racionalno i efikasno organiziraju sve segmente poslovnog procesa, čime bi se osigurala puna kontrola troškova, zadovoljavajuća produktivnost, a posljedično i održavanje ugovorenih rokova! Odgovornost za realizaciju ovog segmenta isključivo je na upravama društava!**

To je i razlog zbog kojeg je upravo na ovom području, uz provođenje predloženih mjera Vlade Republike Hrvatske, neophodno provesti korjenite promjene. Mora se, međutim, naglasiti da samo promjene uprava ili nadzornih odbora vjerojatno ne bi dale željene rezultate, pa se mora definirati sustav kontrole upravljanja brodogradilištima u pravcu jačanja stručnog nadzora, posebno kod odobravanja novih poslova u smislu izdavanja državnih jamstava, te u smislu kontrole izvršenja prihvaćenih poslovnih planova.

10.1. Uprave

Odgovornost i nadležnost uprava strogo je utvrđena odredbama odjeljka 5. pododjeljka 1. Zakona o trgovačkim društvima, kao i Statutima brodograđevnih društava!

Kao posljedica naprijed iskazanih poslovnih rezultata i njihova odstupanja u odnosu na planirane, nadzorni odbor Brodosplita je 24.07.2002. izabrao novu Upravu, dok je u 3. Maju u tijeku natječaj za izbor četveročlane Uprave!!!

Pravilan izbor uprava, jedan je od ključnih preduvjeta uspjeha konsolidacije brodogradilišta, dok adekvatan nadzor njihova rada omogućava blagovremeno uočavanje odstupanja rezultata poslovanja od planiranih, a time i poduzimanje odgovarajućih mjera od strane vlasnika!

Uprave brodograđevnih grupa moraju ponuditi programe koji će sadržavati viziju efikasnog brodogradilišta, s programom mjera i ekipom ljudi koja će iste provoditi, kao garanciju vlasniku brodogradilišta da će ponuđenim programom uspješno zaustaviti proces stvaranja novih gubitaka, izvršiti organizacijsko, tehnološko i kadrovske restrukturiranje, te time pripremiti brodogradilište za privatizaciju.

10.2. Nadzorni odbori

Odgovornost i nadležnost nadzornih odbora strogo je utvrđena odredbama odjeljka 5. pododjeljka 2. Zakona o trgovačkim društvima, kao i Statutima brodograđevnih društava!

Ocjena je da se u brodograđevnim grupama koje i nadalje stvaraju gubitke postojeći nadzorni odbori moraju ojačati / rekonstruirati ili izmijeniti, u ovisnosti od procjene njihova dosadašnjeg rada od strane HFP-a!

10.3. Skupštine

Predlaže se da HFP, kroz skupštine, izglasa izmjene statuta krovnog društva i statuta, odnosno izjava o usklađenju povezanih društava u njegovu vlasništvu, s ciljem osiguranja boljeg nadzora nad radom uprava od strane nadzornih odbora.

10.4. Buduća uloga društva Hrvatska brodogradnja – Jadranbrod

Teško je očekivati da će se za sva naša brodogradilišta u kratkom roku naći adekvatni kupci, a procjena je da je za uspješno okončanje procesa cjelovitog restrukturiranja brodogradilišta, realno potrebno dvogodišnje razdoblje u kojem bi se ista pripremila za privatizaciju!

Hrvatska brodogradnja – Jadranbrod bi, u narednom dvogodišnjem prijelaznom periodu, preuzela ulogu upravljačkog društva, kao ključnog mehanizma kontrole od strane države, odnosno većinskog vlasnika brodogradilišta!

Odgovornost za vođenje poslova mora, u skladu sa ZTD-om i statutima društava, ostati u nadležnosti uprava brodograđevnih grupa (odnosno brodogradilišta), dok će se kontrola izvršenja njihovih poslovnih planova provoditi u Hrvatskoj brodogradnji – Jadranbrod, društvu u 100% vlasništvu države.

U tom smislu uloga Hrvatske brodogradnje – Jadranbrod bila bi sljedeća:

- čuvanje interesa vlasnika u odnosu na brodogradilišta s mogućnošću intervencije u izradi, provedbi i kontroli izvršenja prihvaćenih poslovnih planova i programa restrukturiranja
- mjesečno praćenje realizacije prihvaćenih poslovnih planova uprava brodogradilišta, s obvezom blagovremenog izvještavanja Vlade RH o eventualnim odstupanjima od planiranog posebno s aspekta kontrole namjenskog trošenja sredstava, praćenja kalkulacija i izvršenja preuzetih rokova realizacije ugovorenih poslova
- davanje mišljenja na zahtjev brodogradilišta za donošenjem odluka o izdavanju državnih jamstava
- po zahtjevu Vlade RH davanje mišljenja na ostale prijedloge vezane uz brodograđevna društva u većinskom vlasništvu RH.

Hrvatska brodogradnja – Jadranbrod bi, na navedeni način nadzirala rad i vođenje poslova brodograđevnih grupa (brodogradilišta) od strane uprava, dok bi Republika Hrvatska, putem Nadzornog odbora, odnosno Skupštine Društva nadzirala rad Hrvatske brodogradnje – Jadranbrod.

Stoga se predlaže da Vlada RH donese odluku kojom će se točno utvrditi buduća uloga HB-J u naprijed navedenom obliku, te kojom Vlada nalaže potpisivanje ugovora između Hrvatskog fonda za privatizaciju, Hrvatske brodogradnje – Jadranbrod i brodograđevnih grupa (odnosno brodogradilišta) u roku od 30 dana od dana donošenja odluke Vlade RH kojima će se definirati okviri djelovanja Hrvatske brodogradnje – Jadranbrod za dvogodišnje razdoblje!

11. PRIVATIZACIJA

Ministarstvo gospodarstva je u svibnju 2001. izradilo programe izolacije i privatizacije za svih pet brodogradilišta, koristeći i preporuke inozemnih konzultanata.

Preporuka programa izolacije jeste da se, pored brze privatizacije Brodogradilišta Kraljevica izvrši, postupna priprema za privatizaciju i sama privatizacija ostalih brodograđevnih grupa u fazama.

Postupak privatizacije Kraljevice je razotkrio sve probleme koje potencijalni investitori žele raščistiti i riješiti prije kupnje. U osnovi, oni žele čistu bilancu, tj. otklanjanje bilo kakvih dubioza, koje bi mogle biti rizik u budućem poslovanju.

Proces privatizacije mora omogućiti da se, pod nadzorom Hrvatskog fonda za privatizaciju, pojedina društva izdvoje iz grupe ili da se iz pojedinih društava izdvoje određeni profitni centri, te privatiziraju bez posljedica na rezultate osnovnih djelatnosti vezanih uz brodogradnju!

Taj proces bi se mogao podijeliti na sljedeće faze:

I. faza

Analiza organizacijske strukture i utvrđivanje društava koja nisu u funkciji osnovne djelatnosti.

II. faza

Utvrđivanje profitnih centara (unutar pojedinih društava) koji nemaju dovoljnu zaposlenost u grupi, a koji mogu biti društva kapitala, te njihova privatizacija.

III. faza

Utvrđivanje društava – sadašnjih i novoosnovanih, za koje postoji interes zaposlenika da otkupe vlasničke udjele, te njihova prodaja zaposlenicima uz istovremeno sklapanje ugovora o najmu nekretnina i opreme, te o pravu prvokupa tih nekretnina i opreme.

U okviru ove faze, a kao preduvjet privatizacije tvornica brodskih dvotaktnih i četverotaktnih bjedinjavanje hrvatskih proizvođača, kao ekonomski opravdano provesti objedinjavanje hrvatskih proizvođača, sa ciljem racionalizacije troškova proizvodnje i jačanja konkurentne sposobnosti brodograđevne industrije Hrvatske, te bi se poduzele sve radnje neophodne za objedinjavanje diesel motorne proizvodnje u Republici Hrvatskoj.

IV. faza

Privatizacija društava koja nisu u funkciji osnovne djelatnosti.

V. faza

- a) Priprema privatizacije brodograđevne grupe (holdinga), odnosno brodogradilišta i društava u njegovoj funkciji. kroz analizu položaja tih društava i njihovih odnosa
- b) Istraživanje zainteresiranosti radnika za ESOP, s ciljem da se na osnovu dobijenih rezultata i odredbi Zakona o privatizaciji, najviše 25% dionica proda radnicima.
- c) Preostale dionice u vlasništvu RH, odnosno državnih fondova i javnih poduzeća, prodati putem natječaja, u ovisnosti o interesu prihvatljivih strateških partnera.

VI. faza

Ukoliko se brodograđevna društva ne uklope u proces privatizacije prema naprijed navedenim fazama, po isteku navedenog razdoblja od dvije godine zadužit će se Hrvatski fond za privatizaciju i Hrvatska brodogradnja- Jadranbrod da poduzmu sve aktivnosti (revizije osnivanja) potrebne za procjenu ekonomske opravdanosti različitih oblika udruživanja (okrupnjavanja) pojedinih brodogradilišta.

Za sve navedene aktivnosti, uprave brodogradilišta morati će, u suradnji i uz nadzor Hrvatskog fonda za privatizaciju, izraditi realan plan i osigurati kadrove za njegovo izvršavanje!

Zbog naprijed iznesenog predlaže se Vladi Republike Hrvatske da, način privatizacije svake pojedine brodograđevne grupe (odnosno brodogradilišta), kao i moguće varijante udruživanja (okrupnjavanja) pojedinih brodogradilišta, razmotri nakon odlučivanja o ovom materijalu, zavisno od prihvaćanja predloženih mjera!!!

Zagreb, 01.08. 2002.

**REKAPITULACIJA REZULTATA POSLOVANJA
I POREDLOŽENIH MJERA DRŽAVNE POMOĆI**
(sa stvarnom subvencijom do 2002., nakon toga planskom od 10%)

u kunama

OPIS	ULJANIK	3.MAJ	BRODOSPLIT	BRODOTROGIR	KRALJEVICA	UKUPNO
akumulirani gubici ranijih godina	- 34.385.585	- 480.850.541	- 780.291.845	- 766.763.494	- 77.220.219	- 2.139.511.683
dobit 2001. godine	1.946.230			705.824.108		707.770.338
uk.gubitak 2001. godine (MRS)		600.136.989	1.493.061.302	126.507.000	20.165.683	2.239.870.974
od toga odnosi se na:						
2001.		329.680.004	365.012.185	4.396.166	20.165.683	719.254.038
2002.		109.145.526	686.594.661	122.110.834		917.851.021
2003.		150.848.305	252.025.242			402.873.547
2004.		10.463.154	166.819.942			177.283.096
2005.			22.609.272			22.609.272
planirani gubitak u 2002.					26.235.859	26.235.859
UKUPNI AKUM. GUBICI	- 32.439.355	- 1.080.987.530	- 2.273.353.147	- 187.446.386	- 123.621.761	- 3.697.848.178
upisani temeljni kapital	670.875.900	475.125.514	805.859.400	193.150.000	152.507.000	
rezerve	97.132.143	134.842.600			24.144	
UKUPNI KAPITAL 31.12.01.	735.668.688	471.019.416	1.467.493.747	6.703.614	28.909.383	
isknjižavanje vrijednosti nekretnina preuzetih od države	- 21.613.476	- 159.276.902	- 17.636.113		- 2.788.662	
KORIGIRANI KAPITAL	713.955.212	630.296.318	1.485.129.860	6.703.614	26.120.721	
potrebna minim. ulaganja da bi kapital bio 0		630.296.317	1.485.129.860			2.116.426.177
potrebna dodatna ulaganja za punu obnovu kapitla		475.125.514	805.859.400	187.446.386	126.386.279	1.594.817.578

MJERE DRŽAVNE POMOĆI

Predložene mjere	ULJANIK	3.MAJ	BRODOSPLIT	BRODOTROGIR	KRALJEVICA	UKUPNO
1.Preuzimanje kredita za tehnol.obnovu						
2002.	20.840.515	13.777.116	18.562.184	9.058.573	4.319.605	66.557.992
2003.	20.711.716	13.652.701	17.344.704	8.089.196	4.319.605	64.117.922
2004.	20.711.716	13.652.701	17.344.704	8.089.196	4.319.605	64.117.922
2005.	20.711.716	13.652.701	17.344.704	8.089.196	4.319.605	64.117.922
2006.-2008.	51.570.769	33.930.325	41.031.073	18.432.182	10.799.013	155.763.363
ukupno	134.546.432	88.665.544	111.627.367	51.758.343	28.077.434	414.675.121
2.Preuzimanje reprogramiranih kredita						
2002.				41.750.000		41.750.000
2003.		190.481.068	423.066.661			613.547.729
2004.		95.240.534	211.533.331	34.439.192		341.213.057
ukupno		285.721.602	634.599.992	76.189.192		996.510.786
3.Preuzimanje otplata po jamstvima MF		229.504.678	29.439.700			258.944.378

UKUPNO OTPISI / ULAGANJA (1+2+3)	134.546.432	603.891.824	775.667.060	127.947.535	28.077.434	1.670.130.286
---	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	-------------------	----------------------

KAPITAL NAKON OTPISA/ULAGANJA	848.601.644	- 26.404.493	- 691.826.687	133.651.150	54.198.156
% od temeljnog kapitala	126%	-6%	-86%	69%	36%

Ako bi se htjelo imati kapital u iznosu koji pokriva bar 50% materijalne imovine umanjene za vrijednost preuzetih nekretnina, kod 3.Maja i BIS-a potrebno je dodatno ulaganje od 1.293.938.189 kuna i to:	237.993.822	1.055.944.367
---	--------------------	----------------------

KAPITAL NAKON DODATNOG ULAGANJA	211.589.328	364.117.680
	44,53%	45,18%

SVEUKUPNO PREDLOŽENI OTPISI / ULAGANJA DRŽAVE	134.546.432	841.885.645	1.831.611.427	127.947.535	28.077.434	2.964.068.474
--	--------------------	--------------------	----------------------	--------------------	-------------------	----------------------

VAŽNO: U navedenu rekapitulaciju nisu uključene interne mjere ušteda i smanjenja gubitaka u narednim godinama s aspekta programa Uprava!!!

PREGLED MJERA SANACIJE PO GODINAMA
sa stanovišta likvidnog terećenja Proračuna

u kunama

Red. br.	OSNOV	ULJANIK	3. MAJ	BRODOSPLIT	BRODOTROGIR	KRALJEVICA	UKUPNO
1.	Mjere za pokrivanje obveza zaostalih iz sanacije	(kao mjera poticanja razvoja u Uljaniku bi se preuzela tehn. obnova)					
	2002.	20.840.515	13.777.116	18.562.184	50.808.573	4.319.605	108.307.993
	2003.	20.711.716	204.133.769	440.411.365	8.089.196	4.319.605	677.665.651
	2004.	20.711.716	108.893.235	228.878.035	42.528.388	4.319.605	405.330.979
	2005.	20.711.716	13.652.701	17.344.704	8.089.196	4.319.605	64.117.922
	2006.-2008.	51.570.769	33.930.325	41.031.073	18.432.182	10.799.013	155.763.362
	UKUPNO mjere sanacije za pokrivanje obveza nastalih do 31.12.2000.	134.546.432	374.387.146	746.227.361	127.947.535	28.077.433	1.411.185.907
2.	UKUPNO plaćene i/ili protestirane obveze na teret Proračuna do 01.08.2002. koje se opisuju	0	229.504.678	29.439.700	0	0	258.944.378
3.	Mjere pokrivanja gubitaka za razdoblje 2001.-2005. - preuzimanje kred. obveza						
	2002.		237.993.821	117.632.045			355.625.866
	2003.			580.932.325			580.932.325
	2004.			357.380.000			357.380.000
	UKUPNO mjere sanacije 2001. - 2005.	0	237.993.821	1.055.944.369	0	0	1.293.938.190
4=1+2+3	SVEUKUPNO mjere sanacije	134.546.432	841.885.645	1.831.611.430	127.947.535	28.077.433	2.964.068.475
	od toga u 2002.	20.840.515	481.275.615	165.633.929	50.808.573	4.319.605	722.878.237
	od toga u 2003.	20.711.716	204.133.769	1.021.343.690	8.089.196	4.319.605	1.258.597.976
	od toga u 2004.	20.711.716	108.893.235	586.258.035	42.528.388	4.319.605	762.710.979
	od toga u 2005.	20.711.716	13.652.701	17.344.704	8.089.196	4.319.605	64.117.922
	od toga u 2006.-2008.	51.570.769	33.930.325	41.031.073	18.432.182	10.799.013	155.763.362